

АНАЛИЗА

НА НАДЗОРТОТ ВРЗ ОБВРСКИТЕ НА ЈАВНИТЕ КОМУНИКАЦИСКИ МРЕЖИ И ДРУГИТЕ АКТИВНОСТИ НА СЕКТОРОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПИРАТЕРИЈА И ЗАШТИТА НА АВТОРСКИТЕ И СРОДНИТЕ ПРАВА ВО ТРЕТИОТ КВАРТАЛ НА 2013 ГОДИНА

1. Правна рамка во која се одвиваат активностите на Секторот за спречување на пиратерија и заштита на авторското право и сродните права:

Надлежноста на Советот за радиодифузија е правно уредена со Законот за радиодифузната дејност (Службен весник на РМ бр. 100/2005, 19/2007, 103/2008, 152/2008, 6/2010, 145/2010, 97/2011, 13/2012 и 72/2013), а од неа произлегуваат и овластувањата и обврските на Секторот за спречување на пиратерија и заштита на авторското право и сродните права.

Законските решенија од интерес за оваа Анализа се содржани во член 37 став 1 точка 6, 7, 12 и 13, како и член 109 од Законот за радиодифузната дејност.

Според законските решенија, содржани во Законот за радиодифузна дејност за прекршочната одговорност на операторите на јавни комуникациски мрежи, тој вид одговорност е така поставен што Советот може да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка дури откако во постапка на контролен мониторинг се констатира дека операторот не го исклучил нерегистрираниот програмски сервис.

Советот за радиодифузија ги применува и соодветните одредби од Законот за авторското право и сродните права, каде е подробно нормирана граѓанската и базично нормирана кривичната одговорност за повреда на авторските и сродните права, и од Кривичниот законик, каде е детално пропишана кривична одговорност за повреда на авторските и сродните права.

Во постапката за регистрација се применуваат и Одлуката за доставување на пропратната документација кон барањата и другите дописи упатени до архивата на Советот за радиодифузија бр. 02-4880/1 од 24.09.2012 година и Правилникот за регистрација на пакетот програмски сервиси на операторите на јавни комуникациски мрежи бр. 01-5198/1 од 10.10.2013 година, и двете донесени од Советот за радиодифузија на Република Македонија.

2. Регистрирани програмски пакети:

Во текот на третиот квартал (јули, август и септември) на 2013 година Секторот има издадено 44 (четириесет и четири) потврди за регистрирани програмски пакети.

Издадените потврди се однесуваат на аналогни и дигитални програмски пакети на оператори на јавни комуникациски мрежи.

Потврдите се издаваат врз основа на Законот за радиодифузна дејност (Службен весник на РМ бр. 100/2005, 19/2007, 103/2008, 152/2008, 6/2010, 145/2010, 97/2011, 13/2012 и 72/2013), Одлуката за доставување на пропратната документација кон барањата и другите дописи упатени до архивата на Советот за радиодифузија бр.

02-4880/1 од 24.09.2012 година и Правилникот за регистрација на пакетот програмски сервиси на операторите на јавни комуникациски мрежи бр. 01-5198/1 од 10.10.2013 година.

КОНСТАТАЦИЈА: Сведен е на минимум бројот на операторите кои бараат објаснувања и инструкции во врска со примената на цитираните законски и подзаконски прописи за регистрација на програмски пакети.

3. Извршени мониторинзи:

Во третото тримесечие на 2013 година е извршен 1 (еден) теренски мониторинг над работата операторите на јавни комуникациски мрежи, во соработка со Координативното тело за интелектуална сопственост на Република Македонија, и тоа во внатрешноста на Република Македонија (повеќе оператори во Куманово и Липково), каде Советот нема континуиран пристап до реемитуваните програмски сервиси од страна на операторите на јавни комуникациски мрежи.

Мониторинзите се вршат без претходна најава, за да се утврди точно програмската понуда на мониторираниот оператор на јавна комуникациска мрежа.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да продолжат залагањата на Советот за радиодифузија да се обезбедат правни, финансиски и технички услови за дотур на сигнал од сите оператори на јавна комуникациска мрежа од внатрешноста на Република Македонија и така овозможи континуиран и непречен мониторинг на програмската понуда на сите оператори на јавни комуникациски мрежи од Република Македонија.

4. Издадени налози за исклучување на нерегистрирани телевизиски програмски сервиси, врз основа на резултатите од извршените мониторинзи и претставки од други оператори на јавни комуникациски мрежи:

Советот за радиодифузија, во третото тримесечие на 2013 година, нема издадено налози за исклучување на домашни и странски телевизиски програмски сервиси.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да се контролира почитувањето на издадените налози за исклучување во претходните квартали од 2013 година, бидејќи нивното непочитување повлекува прекршочна одговорност на операторот и неговото одговорно лице, согласно Законот за радиодифузната дејност.

4. Најчести прекршувања:

- а) Реемитување на телевизиски програмски сервиси без склучени договори за реемитување;
- б) Реемитување на телевизиски програмски сервиси со склучени договори, а без регистрација на реемитуваните сервиси во Советот за радиодифузија; и
- в) Реемитување на телевизиски програмски сервиси со користење на опрема наменета за индивидуален прием, а не за комерцијално користење.

5. Изготвени записници за констатирани прекршоци и издадени платни налози:

- а) Издаден 1 (еден) платен налог против регионалниот радиодифузер ТВ ЕДО ДООЕЛ - село Љубин, Сарај, Скопје, и неговиот управител Енес Бабачиќ од село Љубин, Сарај, Скопје, за прекршување на член 77 став 1 од Законот за

радиодифузната дејност, односно за продолжен прекршок согласно член 166 став 1 точка 20 и член 166 став 3 од Законот за радиодифузната дејност и член 27 од Законот за прекршоците.

6.Издадени налози за блокирање (затемнување) на делови од реемитувани странски телевизиски програмски сервиси, заради заштита на ексклузивни телевизиски спортски и филмски и телевизиски права на радиодифузери од Република Македонија

- а) Издаден е 1 (еден) налог за затемнување, на барање на домашниот радиодифузер на државно ниво ТВ Канал 5 ДОО - Скопје, заради заштита на неговите ексклузивни права за емитување, до сите оператори на јавни комуникациски мрежи, е доставен налог за затемнување (black out) на странскиот телевизиски програмски сервис ТВ ОБН од Босна и Херцеговина, во времето на емитувањето/реемитувањето на турската ТВ серија „Сулејман Величенствениот“.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да следат активности на Секторот и Советот, во функција на заштита на ексклузивни телевизиски права и во иднина, на предлог на домашните радиодифузери.

Заради ефикасност на заштитата на ексклузивните права на домашните радиодифузери, кои ги опфаќаат и таканаречените кабелски права (cable rights), Советот за радиодифузија инсистирал и инсистира на навремено поднесување на барања за затемнување (black out) и на воспоставување на регистар на носители на ексклузивни права на спортска, филмска и друга програма во интерес на информирање на сите заинтересирани субјекти од радиодифузната област и обезбедување на правна дисциплина во поглед на почитувањето на таквите права.

7. Активности во врска со покренати постапки по кривични пријави и барања за поведување на прекршочни постапки против оператори на јавни комуникациски мрежи или радиодифузери за кривични дела или прекршоци од областа на авторското право и сродните права

Во третиот квартал од 2012 година не се поднесени кривични пријави или барања за поведување на прекршочни постапки, согласно законската можност од член 37 став 1 точка 20 од Законот за радиодифузната дејност.

Согласно воедначените стојалишта на апелационите судови во Република Македонија, барање за поведување на прекршочна постапка може да се поднесе по спроведена постапка за порамнување, со примена на одредбите од Законот за прекршоци.

Стана правило Министерството за внатрешни работи на Република Македонија, кое учествува во активностите на Координативното тело за интелектуална сопственост да се појавува како подносител на кривични пријави за сторено кривично дело „Повреда на правото на дистрибутерот на технички посебно заштитениот сателитски сигнал“ од член 157 – а од Кривичниот законик на Република Македонија.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да се следи текот на сите кривични пријави и барањата за поведување на прекршочни постапки во текот на следното тримесечие. Да се направат и ургенции, таму каде што има опасност од застарување на предметите.

8. Состојба на постојните прекршочни и кривични постапки против операторите на јавни комуникациски мрежи и кај нив одговорните лица:

Во текот на третото тримесечие од 2013 година до Советот е доставено решението на Основниот суд во Кичево Прк. бр. 44/2012 од 22.04.2013 година, со кое е запрено барањето за поведување на прекршочна постапка спрема кабелскиот оператор Друштво за производство и услуги Б2-НЕТ ДООЕЛ Кичево и одговорното лице – управителот Биљана Меноска од Кичево, за прекршување на член 109 став 4 од Законот за радиодифузната дејност, согласно член 120 став 1 алинеја 3 и член 120 точка 2 од Законот за прекршоците.

Нема известување за решен кривичен предмет за сторено кривично дело „Повреда на правото на дистрибутерот на технички посебно заштитен сателитски сигнал“ од член 157 –а од Кривичниот законик.

9. Други активности

1. Учество во подготовката на мислења, забелешки и предлози за Предлог - Законот за медиуми и Предлог - Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги;
2. Учество во подготовката на мислење во врска со Предлогот за изменување и дополнување на Законот за авторското право и сродните права;
3. Учество на состаноци на работната група 3.7 Интелектуална сопственост, организирани од надлежниот сектор во Државниот завод за индустриска сопственост; и
4. Учество на состанокот со радиодифузерите и операторите на јавни комуникациски мрежи во врска со спроведувањето на одредбите Законот за изменување и дополнување на Законот за радиодифузната дејност (Службен весник на РМ бр.72/2013), во делот што се однесува на дигитализацијата на терестријалниот пренос на телевизиските програмски сервиси во Република Македонија, одржан во Скопје, на 02.07.2013 година.

10. Предлози за подобрување на законската регулатива:

Во месец септември 2013 година, на дневен ред на 72 седница на Собранието на Република Македонија, беше ставен Дополнетиот предлог на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Во него, во поглед на обврските на операторите на јавни комуникациски мрежи, во основа, беа задржани законските решенија од член 115 и член 116 од Нацрт – работната верзија на Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги, односно обврските за пријавување во регистарот, регистрација на програмските пакети (без учество на Министерството за култура на Република Македонија и плаќање на годишен надоместок за надзор).

Со членот 144 став 3 од Дополнетиот предлог на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги е пропишана дополнителна обврска за операторите на јавни комуникациски мрежи, на линија на досегашните залагања на Советот за радиодифузија за правно обврзувачка техничка конекција на сите оператори на јавна комуникациски мрежа, со цел обезбедување на непречен и континуиран мониторинг

на нивната програмска понуда, независно од дали дали се во Скопје или во внатрешноста на Република Македонија.

Предложениот член 144 став 3 дословно гласи вака:

(3) Операторите кои реемитуваат програмски сервиси или давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање, се должни својот излезен сигнал со иста содржина на онаа што им е достапна на нивните претплатници, континуирано да го испорачуваат до локацијата за прибирање на сигнали лоцирана во секои од подрачјата на регионално ниво согласно членот 62 став (4) од овој закон, заради негова понатамошна дистрибуција до системот за програмски надзор на Агенцијата во Скопје.

ПРИЛОГ: Табеларен преглед на налози за исклучување и затемнување

Налози за исклучување и затемнување во трет квартал за 2013 година				
оператор на кого е упатен налогот	архивски број	дата	програмски сервиси	забелешка
1. Сите оператори на јавна комуникациска мрежа во РМ	11-3915/1	25.09.2013	ОВН	Налог за затемнување на програмскиот сервис на ОВН во периодот на реемитување на ТВ серијата Сулејман Величенствениот“

Изработиле: Владимир Ѓорѓиевски, Билјана Бошнаковски и Бурим Хамиди
Одобрил: Слободан Беличански